

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Σπίτι μου σπιτάκι μου!»

Συγγραφή: ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΥΜΠΙΑ

Εφαρμογή: ΕΙΡΗΝΗ ΤΖΟΒΛΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Σπίτι μου Σπιτάκι μου!

Εφαρμογή σεναρίου

Ειρήνη Τζοβλά

Δημιουργία σεναρίου

Εαγγελία Τύμπα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

4^ο Δημοτικό Σχολείο Πεύκης

Χρονολογία

Από 27-1-2014 έως 03-02-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Κατοικίες ανθρώπων (δεν αντλεί από τα σχολικά βιβλία)

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική Γλώσσα

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Αισθητική Αγωγή: Εικαστικά

Αισθητική Αγωγή: Μουσική

Μελέτη Περιβάλλοντος

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ευέλικτη Ζώνη

Πολιτιστικά προγράμματα

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 14 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Το σενάριο εφαρμόστηκε στο πρώτο εξάμηνο της σχολικής χρονιάς, κατά το οποίο τα παιδιά δεν είχαν ευχέρεια στον γραπτό λόγο και χρειάζονταν υποστήριξη. Για τον λόγο αυτό, οι περισσότερες δραστηριότητες έγιναν προφορικά. Όσον αφορά την εξοικείωση των παιδιών με τον υπολογιστή, οι απαιτήσεις προσαρμόστηκαν στις δυνατότητες της τάξης. Σχετικά με την υποδομή, απαιτήθηκαν ένας υπολογιστή και μηχανήμα προβολής στην αίθουσα διδασκαλίας, ενώ για τις δραστηριότητες που αφορούσαν τις ομάδες αυτές δούλεψαν με τους φορητούς υπολογιστές στην αίθουσα διδασκαλίας.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ευαγγελία Τύμπα, Σπίτι μου σπιτάκι μου!, Διαθεματικό, Α΄ Δημοτικού, 2012

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αφού τα παιδιά γνωρίσουν την ποικιλία της «κατοικίας» των ζώων και των ανθρώπων, καταλήγουν σε διαπιστώσεις/συγκρίσεις σχετικές με τους λόγους για τους οποίους άνθρωποι και ζώα φτιάχνουν σπίτια/φωλιές και στη συνέχεια παρουσιάζουν την κατοικία των ονείρων τους και την δημιουργούν στον Η/Υ. Με τη χρήση οπτικοακουστικού υλικού ευαισθητοποιούνται ως προς τους κανόνες της υγιεινής διαβίωσης και τη βασική υποδομή που πρέπει να έχει ένα σπίτι (νερό, ρεύμα, τουαλέτα). Συζητούν για τα προβλήματα της στέγης/κατοικίας που αντιμετωπίζουν πολλοί άνθρωποι στη χώρα μας και σε όλον τον κόσμο και έρχονται σε επαφή με τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου τους. Τέλος, προσεγγίζουν το θέμα των αστέγων και αναζητούν περισσότερη ενημέρωση γι' αυτούς.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η πολιτισμική/γλωσσική ανομοιογένεια που υπάρχει σε κάποιες τάξεις του ελληνικού σχολείου δεν οφείλεται αποκλειστικά στην ύπαρξη παιδιών μεταναστών με διαφορετική καταγωγή και μητρική γλώσσα από την ελληνική. Διαφοροποιήσεις μπορεί να υπάρχουν και εντός μιας –κατά τα άλλα– ομοιογενούς ομάδας ανθρώπων από γλωσσική/πολιτισμική άποψη ή ως προς την καταγωγή. Ούτε οι Αλβανοί που ζούνε στην Ελλάδα αποτελούν ενιαία πολιτισμική/γλωσσική ομάδα, αλλά ούτε και

όλοι οι Έλληνες έχουν κοινό τρόπο ζωής, αξίες κ.ο.κ. Πολύ πιο έντονες όμως είναι οι διαφοροποιήσεις σε σχολεία στα οποία φοιτούν Τσιγγανόπαιδες και Μουσουλμανόπαιδες, παιδιά ελλήνων –κατά τα άλλα– πολιτών. Υπάρχουν μάλιστα σχολεία, στα οποία κάποια παιδιά αυτών των διαφορετικών –πολιτισμικά και γλωσσικά– ομάδων φοιτούν στην ίδια τάξη μαζί με παιδιά οικονομικών μεταναστών, π.χ. από Αλβανία, Βουλγαρία, καθώς και με παιδιά ελληνικής καταγωγής με μητρική γλώσσα την ελληνική. Στόχοι λοιπόν του σεναρίου, και λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη την ηλικία των παιδιών, είναι: α) να εξοικειωθούν τα παιδιά με την εικόνα της διαφορετικότητας των ανθρώπων, όπως αυτή εκφράζεται από την κατοικία τους και κατά προέκταση από τον τρόπο ζωής τους· β) μέσα από την «έκθεση» των διαφορών αυτών να δοθεί η δυνατότητα σε όλα τα παιδιά να εκφράσουν τη διαφορετική πολιτισμική τους ταυτότητα χωρίς τον φόβο της απόρριψης.

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η αποδοχή της διαφορετικότητας και η εξοικείωση με αυτή δεν σημαίνει και αποδοχή καταστάσεων, όπως είναι –για παράδειγμα– οι ανθυγιεινές συνθήκες διαβίωσης, ή ακόμη και η ίδια η απουσία στέγης (άστεγοι). Το σενάριο δεν έχει ως στόχο να οδηγήσει τα παιδιά στο να αποδεχθούν την κατάσταση αυτή ως δεδομένη, αλλά αντίθετα στοχεύει στο να τα προβληματίσει για τα συγκεκριμένα ζητήματα. Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε, εξάλλου, ότι το είδος της κατοικίας δεν αποτελεί για όλους επιλογή, αλλά καθορίζεται, εκτός από πολιτισμικούς, επίσης και από οικονομικούς παράγοντες. Για τον λόγο αυτό δεν δίνουμε μεγάλη έμφαση και δεν εστιάζουμε στη μορφή της κατοικίας, αλλά στον τρόπο ζωής των ανθρώπων. Κυρίως, ωστόσο, επιδιώκουμε να κατανοήσουν τα παιδιά ότι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτου φυλής, γλώσσας και χρώματος, έχουμε όλοι κοινές πανανθρώπινες βασικές ανάγκες, όπως η ανάγκη για κατοικία, για προστασία, για υγιεινή διαβίωση κ.ο.κ. και οφείλουμε να συμμετέχουμε σε δράσεις που υποστηρίζουν όσους τις στερούνται.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να γνωρίσουν τις διαφορετικές κατοικίες των ανθρώπων·
- να μάθουν για ποιους λόγους άνθρωποι και ζώα έχουν ανάγκη από κατοικία/φωλιά·
- να μάθουν κανόνες υγιεινής διαβίωσης του ανθρώπου·
- να εξοικειωθούν με τον διαφορετικό τρόπο ζωής των ανθρώπων σε σχέση με την κατοικία και να αποδεχθούν τη διαφορετικότητα τους·
- να αποκτήσουν αίσθημα της ομάδας·
- να ενδιαφερθούν για τοπικά και παγκόσμια προβλήματα, όπως των αστέγων και των παιδιών χωρίς σπίτι.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στην προφορική παρουσίαση θέματος στην ολομέλεια·
- να επιχειρηματολογούν προφορικά σε συγκεκριμένο προβληματισμό·
- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο σχετικό με την κατοικία.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στην κριτική θέαση οπτικοακουστικού υλικού·
- να εργαστούν σε λογισμικό ζωγραφικής·
- να γνωρίσουν τον κειμενογράφο και τις δυνατότητες του·
- να έλθουν σε επαφή με την αντιγραφή και επικόλληση κειμένου.

Διδακτικές πρακτικές

Οι διδακτικές πρακτικές συνοψίζονται στο Ε.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Η εφαρμογή του σεναρίου ξεκίνησε με αφορμή ένα νεκρό σπουργίτι που βρέθηκε στην αυλή του σχολείου. Έτσι άρχισε συζήτηση για τη ζωή των ζώων και την κατοικία τους κατά την περίοδο του χειμώνα, η οποία στη συνέχεια επεκτάθηκε στην κατοικία του ανθρώπου και συνδυάστηκε με τη σχετική ενότητα του βιβλίου της *Μελέτης Περιβάλλοντος*.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο δεν ακολουθεί τη σειρά και τη λογική των σχολικών βιβλίων και γι' αυτό εφαρμόστηκε ανεξάρτητα από αυτά. Ωστόσο, τα βιβλία αξιοποιήθηκαν ως επιπλέον διδακτικοί πόροι. Πιο συγκεκριμένα, αξιοποιήθηκαν από τη *Μελέτη Περιβάλλοντος* οι εξής ενότητες: «Στο σπίτι μου», «Η γειτονιά μου» και «Ποιες είναι οι ανάγκες του ανθρώπου», καθώς και βιβλία που αναφέρονταν στις «κατοικίες» των ζώων.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο σενάριο έγινε παρουσίαση επιλεγμένων και σχετικών με το θέμα εικόνων, καθώς και επιλεγμένων βίντεο από το διαδίκτυο. Οι δραστηριότητες του σεναρίου ουσιαστικά υποστηρίζονταν από αυτές τις παρουσιάσεις, οι οποίες αποτελούσαν ταυτόχρονα και το περιεχόμενο, δηλαδή την ύλη του σεναρίου. Επίσης, αξιοποιήθηκαν οι δυνατότητες του μέσου για γραφή και επεξεργασία των κειμένων.

Κείμενα

Ιστοσελίδες

«Φωλιές ζώων», εικόνες από το εκπαιδευτικό wiki <http://hpareamas.wikispaces.com/>

Βίντεο

«Καταγράφω την πραγματικότητά μου – Τσιγγάνοι – Part 2»

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Φωλιές ζώων – Ολομέλεια

Κατά το διάωρο αυτό ξεκίνησε συζήτηση σχετική με τα ζώα, τα σπίτια τους και την ανάγκη εξεύρεσης κατοικίας κατά την περίοδο του χειμώνα. Οι μαθητές εντόπισαν τις ανάγκες που η κατοικία καλύπτει και στη συνέχεια επέδειξαν εικόνες από βιβλία που έδειχναν φωλιές ζώων και είχαν ειδοποιηθεί από την προηγούμενη ημέρα να φέρουν. Έτσι, παρουσίασαν όσα έφεραν, το ζώο και τη φωλιά του (στην οποία αυτό ζει, με τι τρέφεται, πού φτιάχνει τη φωλιά του κλπ.), περιγράφοντας με λεπτομέρειες – στον βαθμό που μπορούσαν– τις εικόνες. Το υλικό αυτό, μαζί με μια φωλιά πουλιών και μια φωλιά σφήκας που ένας μαθητής έφερε στην τάξη, (οι οποίες εντυπωσίασαν τους μαθητές λόγω της δεξιοτεχνίας με την οποία είχαν κατασκευαστεί) εκτέθηκε σε έναν ξεχωριστό χώρο στην τάξη, στον οποίο όλα τα παιδιά είχαν εύκολη πρόσβαση.

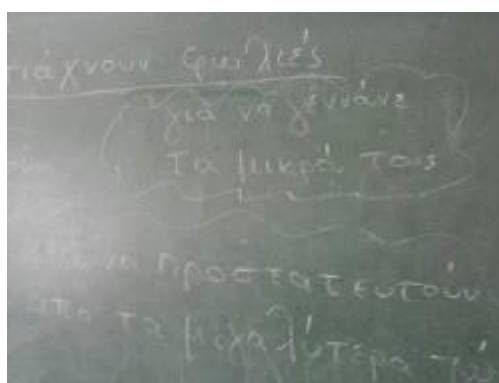

Προς ενίσχυση του εποπτικού υλικού που έφεραν οι μαθητές, προβλήθηκαν οι εικόνες από την εκπαιδευτική σελίδα [«Η παρέας μας μια αγκαλιά»](#), στην οποία

παρουσιάζονται διαφορετικά είδη ζώων και οι φωλιές τους. Τα παιδιά κλήθηκαν να αναγνωρίσουν τα είδη των ζώων και να σχολιάσουν τις φωλιές τους, τον τρόπο κατασκευής τους, τη θέση τους στο περιβάλλον. Η δραστηριότητα τους άρεσε και οι μαθητές εντυπωσιάστηκαν από το πλήθος των φωλιών που περιείχε η ιστοσελίδα.

Ακολούθησε συζήτηση σχετική με το ερώτημα: «Γιατί τα ζώα φτιάχνουν φωλιές;». Οι απόψεις των μαθητών καταγράφονταν στον πίνακα:

στη συνέχεια η εκπαιδευτικός σε ρόλο γραμματέα έγραψε στον υπολογιστή τους λόγους για τους οποίους τα ζώα φτιάχνουν φωλιές, σε αρχείο (βλ. συνοδευτικό υλικό) που ανοίχτηκε ειδικά για τον σκοπό αυτό,. Το κείμενο εκτυπώθηκε με γραμματοσειρά μεγάλου μεγέθους και αναρτήθηκε δίπλα από τις φωλιές των ζώων, στον ειδικό χώρο παρουσίασης.

3η – 6η διδακτική ώρα

Σπίτια των ανθρώπων – Ολομέλεια

Κατά τα δίωρα αυτά, η εκπαιδευτικός μετέφερε το θέμα στην κατοικία των ανθρώπων. Έγιναν οι ερωτήσεις «Οι άνθρωποι φτιάχνουν σπίτια για τους ίδιους λόγους με τα ζώα; Τα σπίτια των ανθρώπων είναι όλα ίδια ή διαφορετικά, όπως

συμβαίνει με τα ζώα; Γιατί;» και οι μαθητές παρατήρησαν ότι και οι άνθρωποι φτιάχνουν σπίτια για να ικανοποιήσουν την ανάγκη τους για καταφύγιο, αλλά τα σπίτια των ανθρώπων διαφοροποιούνται σε σχέση με των ζώων και αυτά διακοσμούνται ενώ των ζώων είναι όλα ίδια.

Στο σημείο αυτό εκτελέστηκε το φύλλο δραστηριοτήτων που η δημιουργός του σεναρίου είχε ετοιμάσει (βλ. φύλλο δραστηριοτήτων) και οι μαθητές κλήθηκαν να υποθέσουν πού βρίσκονται τα σπίτια αυτά και ποιοι άνθρωποι νομίζουν πως ζούνε εκεί απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις: «Πού νομίζεις ότι βρίσκονται; Ποιοι άνθρωποι να ζουν άραγε εκεί; Με τι ασχολούνται; Τα παιδιά της οικογένειας πού να κοιμούνται άραγε και πώς περνούν την ώρα τους μέσα στο σπίτι;».

Οι μαθητές εντυπωσιάστηκαν από τα παράξενα σπίτια που περιείχε το φύλλο δραστηριοτήτων και εξέφραζαν διαρκώς απορίες γι' αυτά. Μετά την παρουσίαση του φύλλου δραστηριοτήτων επανήλθαμε στα αρχικά ερωτήματα: «Οι άνθρωποι φτιάχνουν σπίτια για τους ίδιους λόγους με τα ζώα; Τα σπίτια των ανθρώπων είναι ίδια ή διαφορετικά, όπως των ζώων; Γιατί;» και κάναμε συγκρίσεις ανάμεσα στα ζώα και τους ανθρώπους. Εστίασαμε σε κάποιες σημαντικές διαφορές, όπως π.χ. ότι τα ζώα φτιάχνουν από ένστικτο τις φωλιές τους, ενώ οι άνθρωποι όχι. Τα ζώα ξέρουν να φτιάχνουν τη φωλιά τους, ενώ οι άνθρωποι, εκτός από κάποιες εξαιρέσεις, χρειάζονται τη βοήθεια ειδικών. Οι άνθρωποι στολίζουν τα σπίτια τους για να νιώσουν ωραία, για ομορφιά και επίδειξη πλούτου, ενώ τα ζώα όχι.

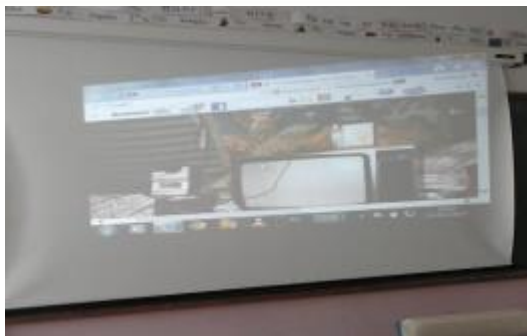
Έπειτα, στην ολομέλεια ανοίχτηκε το αρχείο με το κείμενο που κατά το προηγούμενο δίωρο είχαμε επεξεργαστεί και αφορούσε τους λόγους για τους οποίους τα ζώα φτιάχνουν σπίτια. Ξαναδιαβάσαμε όσα γράψαμε για τα ζώα. Με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού μια μαθήτρια έσβησε όσα δεν ταίριαζαν για τον άνθρωπο και συμπλήρωσε τα νέα στοιχεία, ενώ η εκπαιδευτικός βοηθούσε ώστε το κείμενο να είναι ορθογραφημένο. Στη συνέχεια εκτυπώθηκε και αυτό και αναρτήθηκε όπως το προηγούμενο (βλ. Φάκελο συνοδευτικού υλικού).

7η & 8η διδακτική ώρα

Ολομέλεια – Ομάδες

Κατά το δίωρο αυτό προβλήθηκε το βίντεο [«Καταγράφω την πραγματικότητά μου – Τσιγγάνοι»](#), το οποίο έχουν γυρίσει νέοι Τσιγγάνοι και παρουσιάζουν τον ιδιαίτερο τρόπο ζωής τους. Δεν το προβάλαμε όλο παρά μόνο το απόσπασμα που προτεινόταν από τη δημιουργό του σεναρίου, στο οποίο τα παιδιά παρουσιάζουν τσιγγάνικα σπίτια και μιλούν για αυτά (από 06:45' μέχρι το τέλος).

Ακολούθησαν οι ερωτήσεις: «Τι παρουσιάζει το βίντεο; Ποιος/-α/-οι το έφτιαξαν; Γιατί; Τι λένε για το σπίτι τους; Πώς νιώθουν γι' αυτό; Τι νομίζεις ότι λένε οι άνθρωποι που δεν είναι τσιγγάνοι για τα σπίτια των τσιγγάνων;» «Τι λένε τα παιδιά στο βίντεο ότι λείπει από το σπίτι τους και θα ήθελαν πολύ να το έχουν; Τι δεν τους αρέσει στο σπίτι τους και θα ήθελαν να το αλλάξουν;». «Πώς νιώθεις εσύ για το δικό σου σπίτι; Έχεις στο σπίτι σου πράγματα που σου αρέσουν; Τι δε σου αρέσει στο σπίτι σου;» Αρχικά κάποιοι μαθητές εκφράστηκαν αρνητικά για τους τσιγγάνους. Αυτό μας επέτρεψε να ξεκινήσουμε συζήτηση για τη διαφορετικότητα και τον σεβασμό απέναντι στις ιδιαιτερότητες κάποιων ομάδων. Η εκπαιδευτικός ενημέρωσε τους μαθητές για την κουλτούρα και τη φιλοσοφία ζωής των τσιγγάνων, η οποία έγινε εν μέρει μόνο αποδεκτή από τους μαθητές, καθώς οι περισσότεροι είχαν ήδη διαμορφωμένη άποψη. Η αναφορά στο βίντεο για την έλλειψη ηλεκτρικού ρεύματος και νερού έδωσε αφορμή να εστιάσουμε στην ανάγκη καθημερινής υγιεινής και στα προβλήματα, τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο λόγω της μη τήρησης των κανόνων υγιεινής διαβίωσης. Στο σημείο αυτό οι μαθητές αναφέρθηκαν στην αναγκαιότητα ηλεκτρικού και νερού στη σημερινή κοινωνία και αναρωτήθηκαν πώς οι τσιγγάνοι μπορούν και ζουν χωρίς αυτά.

Στη συνέχεια οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες των 2-3 ατόμων και εργάστηκαν στην αίθουσα διδασκαλίας με τους φορητούς υπολογιστές. Κλήθηκαν να σχεδιάσουν με το λογισμικό RNA το σπίτι των ονείρων τους (βλ. συνοδευτικό υλικό).

Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε με άνεση, καθώς οι μαθητές είχαν εξοικειωθεί με το λογισμικό και είχαν εργαστεί ξανά με αυτό. Στη συνέχεια η κάθε ομάδα παρουσίασε τη δουλειά της στην ολομέλεια με τη χρήση βιντεοπροβολέα.

9η & 10η διδακτική ώρα

Χωρίς Σπίτι - Ολομέλεια

Ακολουθώντας προβάλλαμε την εικόνα που η δημιουργός του σεναρίου πρότεινε και συζητήσαμε για τους ανθρώπους που δεν έχουν σπίτι, τους άστεγους. Στο σημείο αυτό έγινε τροποποίηση του αρχικού σεναρίου και οι μαθητές ρωτήθηκαν αν γνωρίζουν τη σημασία της λέξης *άστεγος*. Οι περισσότεροι τη γνώριζαν, υπήρχε όμως και μικρή μερίδα μαθητών που την αγνοούσε. Για τον σκοπό αυτό συνδεθήκαμε στην ολομέλεια με το *Ηλεκτρονικό Λεξικό Τριανταφυλλίδη* και αναζητήσαμε τη λέξη.

Οι μαθητές γνώρισαν την ύπαρξη ηλεκτρονικού λεξικού, καθώς το είχαμε επισκεφτεί και στο παρελθόν. Ένας μαθητής πληκτρολόγησε τη λέξη και ένας άλλος διάβασε τον ορισμό της. Αναζητήσαμε τις αιτίες του φαινομένου και είναι αξιοσημείωτο ότι οι περισσότεροι μαθητές απέδωσαν το φαινόμενο στην οικονομική κρίση. Στην πλειοψηφία τους είχαν δει άστεγους και κάποια μαθήτρια ανέφερε ότι ένας άστεγος κοιμάται στην πιλοτή της πολυκατοικίας της. Ακολούθως, αναζητήσαμε στο διαδίκτυο πληροφορίες για οργανώσεις που δραστηριοποιούνται υπέρ των αστέγων και των παιδιών χωρίς σπίτι. Συνδεθήκαμε με την ΜΚΟ «Κλίμακα» και «Κιβωτό» και διαβάσαμε πληροφορίες γι' αυτές.

Στη συνέχεια αναζητήσαμε τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου μας και διαπιστώσαμε ότι λειτουργεί κοινωνικό παντοπωλείο σε αυτόν. Μπήκαμε στην ιστοσελίδα του και ενημερωθήκαμε για τον τρόπο λειτουργίας του. Μέλος της σχολικής μας κοινότητας χρησιμοποιεί το κοινωνικό παντοπωλείο του δήμου μας και μας ενημέρωσε στην τάξη για τα οφέλη από αυτό και τον τρόπο λειτουργίας του.

11η – 14η διδακτική ώρα

Κατά τις συγκεκριμένες διδακτικές ώρες προσεγγίσαμε διαθεματικά το σενάριο. Έτσι, σε συνεργασία με τον εκπαιδευτικό της Μουσικής επεξεργαστήκαμε και τραγουδήσαμε το τραγούδι του Λ. Κελαηδόνη «Θα κάτσω σπίτι» και σε συνεργασία

με την εκπαιδευτικό των *Εικαστικών* δημιουργήσαμε ποικίλους τύπους σπιτιών, όπως οι μαθητές τα φαντάστηκαν και τα εκθέσαμε σε ειδικό χώρο στην τάξη. Οι συγκεκριμένοι μαθητές αρέσκονται σε αυτού του είδους τις συνεργασίες και συμμετέχουν με μεγάλη χαρά σε αυτές.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Εξαιτίας της μεγάλης έκτασης του φύλλου δραστηριοτήτων που προτείνεται, αυτό δίνεται σε ξεχωριστό αρχείο στον συνοδευτικό φάκελο.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Α. Από τι φτιάχνονται τα σπίτια; Μελετάμε τα υλικά των σπιτιών σε σχέση με τον τόπο και τη ζωή των ανθρώπων. Μπορούμε να διαβάσουμε ή να προβάσουμε το βίντεο με «Τα τρία γουρουνάκια», όπως και να διαβάσουμε το παραμύθι «Τα τρία μικρά λυκάκια», του Ε. Τριβιζά, για να δώσουμε διαφορετικές διαστάσεις στο θέμα της προστασίας και της ασφάλειας που μας παρέχει η κατοικία.

Β. Σύνδεση με τη γεωγραφία. Αναζητούμε και σημειώνουμε πάνω στον χάρτη τις χώρες, στις οποίες βρίσκονται τα σπίτια που είδαμε. Μαθαίνουμε περισσότερα για τις χώρες και τους τόπους, ακθώς και για τους ανθρώπους που τα κατοικούν.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου δεν ήταν δύσκολη ως προς την οργάνωση των δραστηριοτήτων. Δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο που χειριστήκαμε το ζήτημα της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας, έτσι ώστε αυτή να λειτουργήσει προς όφελος όλων των παιδιών της τάξης. Η ενημέρωση που έγινε για το θέμα των αστέγων και των παιδιών χωρίς σπίτι ενδιέφερε πολύ τα παιδιά και τα ευαισθητοποίησε ιδιαίτερα. Η καλλιέργεια των γραμματισμών προχώρησε ικανοποιητικά και οι μαθητές βελτίωσαν επιπλέον τις δεξιότητες τους. Η διαθεματική προσέγγιση και η σύνδεση του σεναρίου με τα μαθήματα της *Μουσικής* και των *Εικαστικών* ενθουσίασε τους μικρούς μαθητές και μας έδωσε για άλλη μια φορά να καταλάβουμε ότι όταν οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται μεταξύ τους αυτό μπορεί να επιφέρει καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα. Για την εκμάθηση του τραγουδιού και για την κατασκευή των σπιτιών αξιοποιήθηκαν ώρες της Ευέλικτης Ζώνης και ώρες της *Μουσικής* και των *Εικαστικών*.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κουτσογιάννης, Δ. & Ρ. Τσοκαλίδου. 2007. Διγλωσσία και γλωσσική εκπαίδευση: αρχές σχεδιασμού μιας παρέμβασης. Στο *Διδασκαλία και μάθηση στο πολυπολιτισμικό σχολείο: Διδακτικές προσεγγίσεις & εκπαιδευτικό υλικό (Πρακτικά Ημερίδας)*, Θεσσαλονίκη, 10 & 11 Δεκεμβρίου 2007.

MacDonald, Malcolm N. & John P. O'Regan. 2012. Editorial. *Language and Intercultural Communication* 12:3, 173-178.

Vasquez, V. 2004. *Negotiating critical literacies with young children*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Χατζησαββίδης, Σ. 1996. Οι Ρομ της Ελλάδας: γλώσσα και πολιτισμός (συμβολή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση). *Μακεδόν* 2, 83-87.

Young, T. & P. Sercombe. 2010. Communication, discourses and interculturality. *Language and Intercultural Communication* 10.3, 181-188.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παρατίθεται φάκελος συνοδευτικού υλικού.